

Keeleprogramm 2025–2028

Tulemusvaldkond	Eesti keel ja eestlus
Tulemusvaldkonna eesmärk	Tagada eesti keele elujõud ja toimimine Eesti Vabariigis esmase keelena igas eluvaldkonnas, tagada igapäevase õiguse ja võimaluse kasutada Eestis eesti keelt, säilitada ja tugevdada eesti keele staatust, mainet ja eestikeelset kultuuri- ja inforuumi ning väärtustada teiste keelte valdamist.
Valdkonna arengukava	„Eesti keele arengukava 2021–2035“

Programmi eesmärk: eesti keel on arenenud kultuur- ja suhtluskeel ning Eestis väärtustatakse mitmekeelsust.

Programmi kogueelarve

	2025	2026	2027	2028
	RE	RES 2025-2028		
Programmi kogukulud (tuhandetes eurodes)	12 515	12 648	11 757	10 701

Olukorra lühianalüüs

Eesti keelel on riigikeele ja Euroopa Liidu ametliku keelena kindel positsioon. On valdkondi (nt teenindus, IT, teadus), kus eesti keele kõrval kasutatakse märkimisväärselt ka võõrkeeli (inglise ja vene) ning kus keelte kasutamise vahel otsitakse tasakaalu, et tagada nende valdkondade terviklik eestikeelne toimimine. Samuti on tööturule lisandunud ametikohti, millel töötamiseks vajaliku eesti keele oskuse nõudeid tuleks reguleerida. Lisaks on Eestist saanud rände sihtriiki. Üks suurim väljakutse on eesti keele oskuse nõuete täitmine, millega tööandjad on kõigis sektorites hädas. Hinnanguliselt osaleb tööhõives u 80 000 inimest, kes pole võimelised eesti keeles suhtlema, neist u 20 000 tegutsevad sektorites, kus on kehtestatud keeleoskuse nõuded. Ühiskonnas on kujunenud olukord, kus eluks vajalik teave on regulaarselt tagatud mitmekeelsena, mistõttu ei teadvustata igas eluvaldkonnas ja sihtrühmas eesti keele õppimise vajalikkust piisaval määral. Eesti keele positsiooni hoidmiseks ja kindlustamiseks populariseeritakse ja soodustatakse eesti keele kui riigikeele kasutamist, eesti keele õppimist ja uurimist, tähtsustatakse eesti keelt identiteedi kandjana ning jälgitakse keelevaldkonna õigusruumi vastavust ühiskonnas toimivatele arengutele.

Eesti keeleteadus ja keeletehnoloogia on rahvusvaheliselt kõrgel tasemel ning keeleressursid (nt sõnastikud, andmebaasid, korpused) ja keeletehnoloogilised rakendused (nt kõnesüntees, kõnetuvastus ja masintõlge) kättesaadavad. Keele uurimise ja teadusliku kirjeldamise puhul on probleem variatiivsete keeleandmestike ja korpuste vähesus. Keeletehnoloogia ja keeleressursside arendamisel valmistab probleeme korpuste ebaühtlane kvaliteet, vähesus või

puudumine ning ka tehnoloogiate jõudmine lõpprakendustesse. Ajakohase, kättesaadava ja mitmekesise keeletaristu edasiarendamiseks jätkatakse keeleteaduse ja keeletehnoloogia toetamist.

Eesti keele oskus on vajalik Eesti ühiskonnas edukaks toimimiseks, kuid on elanikke, kelle eesti keele oskus ei ole piisav selleks, et nad saaksid takistusteta omandada haridust, osaleda tööturul ja ühiskonnaelus. Elanike keeleoskuse arendamiseks tuleb teha järjepidevat tööd. Täiskasvanute eesti keele õppe valdkond vajab juhtimisreformi ning ettepanekute tegemist, et keeleõppe pakkumine oleks nii riigi kui ka sihtrühma jaoks efektiivne. Eesti keele õppes tervikuna on puudu kaasaegseid ja terviklikke e-õppematerjale, piisavalt ei ole pakutud täienduskoolitusi, et nii keele- kui ka aineõpetajad oleksid suutelised toetama õpilaste keeleoskuse igakülgset arengut. Välismaal pakutakse eesti keele õpet nii rahvuskaaslastele emakeelena kui ka teistele huvilistele võõrkeelena, kuid see tegevus vajab laiendamist. Eesti keele oskuse kõrval on oluline ka teiste keelte oskus, kuid võõrkeelte õppes domineerib inglise keel, mis jätab varju teised Eestile samuti olulised võõrkeeled. Teiste oluliste võõrkeelte õpe ning motivatsioon neid omandada nõuab tähelepanu, et jaguks ka nende piisavalt heal tasemel oskajaid.

Olulisemad programmi (arendus)tegevused 2025.–2028. aastal

- Toetatakse eestikeelsele õppele üleminekut alus-, üld- ja kutsehariduses. Toetatakse eesti keele kui teise keele ja aineõpetajate täienduskoolitusi.
- Tõhustatakse täiskasvanute eesti keele kui teise keele õpet ja parandatakse õppevõimalusi. Koostöös teiste eesti keele õpet pakkuvate ministeeriumide ja asutustega korrastatakse täiskasvanute eesti keele õppe korraldust, sh arendatakse täiskasvanute eesti keele õppe tegevusi koondavat e-keskkonda. Täiskasvanute eesti keele kui teise keele oskuse hindamises võetakse suund elektrooniliste hindamisvahendite arendamisele. Jätkatakse eesti keele e-õppe võimaluste arendamist, mh iseseisva õppe võimalusi laiendades (mh arendatakse B2-taseme e-õppe kursust täiskasvanud õppijatele).
- Valminud keeleteaduse VTK-le tuginedes valmistatakse ette keeleteaduse muutmise eelnõu, mis tagab, et keeleõigus vastab praegustele vajadustele. Parandatakse eesti keele nähtavust avalikus ruumis ning kujundatakse positiivset suhtumist eesti keelde nii eestlaste kui ka mitte-eestlaste hulgas. Seejuures tehakse tõhusamat ja regulaarset järelevalvet kehtestatud nõuete täitmise üle kõikides olulistes keeleteadusega hõlmatud keelekasutusvaldkondades, sh pööratakse eritähelepanu eestikeelsele õppele üleminekule.
- Võetakse kasutusse riigi keskne masintõlkekeskkond Tõlkevärav, mis pakub avalikule sektorile ja laiemale avalikkusele kvaliteetset valdkondlikku tõlget. See võimaldab tõlkekulude kokkuhoidu, pakub ühtlustatud terminoloogilist tuge ning kiirendab oluliselt tõlke tellimise protsessi. Samuti ilmub uus õigekeelsussõnaraamat ÕS 2025 ning sellele vastav veebiversioon.
- Luuakse mitmekülgseid võimalusi keeletaristu arendamiseks, et tagada selle innovaatus ja kättesaadavus. Tõhustatakse keeleressursside koondamist ühtsesse süsteemidesse, mis võimaldavad sõnakogusid, andmebaase ja keelekorpusi masinloetavalt töödelda. Seejuures arendatakse sõnastiku- ja terminibaasisüsteemi Ekilex ning keeleportaali Sõnaveeb. Eesti terminitöö tegevuskava järgides arendatakse eesti terminivara ja teaduskeelt, et tagada ajakohane erialakeel igas ühiskonnaelu valdkonnas.
- Mitmekeelsuse ja võõrkeeleõppe toetamiseks levitatakse Eestis Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle sõsarväljaande põhimõtteid ja tasemekirjeldusi. Väljaande

rakendamiseks koolitatakse keeleõpetajaid, õppematerjalide koostajaid, testide koostajaid ja hindajaid.

- Toetatakse keeleõpet eestlaste kogukondade mitmetes riikides asuvates üldharidus- ja pühapäevakoolides, seltsides, lasteaedades, mudilasringides ja keelekursustel ning toetatakse Üleilmakooli tegevusi. Toetatakse eesti keele ja kultuuri õpetamist rohkem kui 30 riigi kõrgkoolis.

1. Programmi meede ja tegevused

Meede 1. Keelevaldkonna arendamine

Meetmesse on koondatud eesti keele mainet ja staatust tugevdavad tegevused, mis loovad soodsad hoiakud eesti keele arendamiseks ja kaitsmiseks. Samuti tagatakse meetmega ajakohane keeletaristu ja keeletehnoloogia, mis on vajalikud selleks, et eesti keelt saaks kasutada igas elu- ja teadusvaldkonnas. Meetmega arendatakse eesti keele kui emakeele ja teise või riigikeele õpet ning laiendatakse eesti keele õppimisvõimalusi, toetatakse mitmekeelsuse arengut.

Keeleprogrammis on üks meede ning programmil ja meetmel on ühine eesmärk: eesti keel on arenenud kultuur- ja suhtluskeel ning Eestis väärtustatakse mitmekeelsust. Meetme mõõdikud on programmi mõõdikud.

Mõõdik	2021	2022	2023	2025	2026	2027	2028	2035
				Sihttase				
16–65-aastaste Eesti elanike funktsionaalne lugemisoskus eesti keeles				Uus mõõdik: täpsustatakse 2025. a PIAAC uuringu tulemuste põhjal				
Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal rahvastikust (%) <i>Allikas: Statistikaamet</i>	91	91,2	91,7	91	91	91	91	> 91

Tegevus 1.1. Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine

Toetatakse eesti keele mainet ja staatust tugevdavaid tegevusi, millega kujundatakse keelekasutajate hoiakuid ning juhitakse eesti keele õiguslikku staatust ja ühiskondlikku levikut. Toetatakse eesti keele, eesti keele piirkondlike keelekujude õppimist, õpetamist ja uurimist populariseerivaid ning väärtustavaid tegevusi ja keelepoliitikaalast rahvusvahelist koostööd.

Möödik	2022	2023	2025	2026	2027	2028
			Sihttase			
<i>Eesmärk: Eesti keele staatus on kindel ja maine on hea</i>						
Keelevaldkonna teavitus-, populariseerimis- ja tunnustusüritused <i>Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium</i>	50	50	50	50	50	50
Eesti keele maine ühiskonnas - eesti emakeelega inimeste hulgas - eesti keelest erineva emakeelega inimeste hulgas <i>Allikas: Eesti keele maine uuring</i>	Uus möödik, sihttasemed täpsustatakse 2025. aastal					

Tegevuse kirjeldus ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Tegevus/ Tulemus	2025	2026	2027	2028
Tegevuse 1.1 rahastamiskava				
<p>Tegevuse raames toimub:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti keele, sh eesti keele piirkondlike erikujude ning mitmekeelsuse väärtustamine tunnustuste jagamise kaudu Tulemus: keelevaldkonna auhindade ja tunnustustega on kogu ühiskonnale saadetud eesti keelt ja mitmekeelsust väärtustav sõnum. - Eesti keele kasutamise, õpetamise, uurimise populariseerimine Tulemus: selge ja kõnekas sõnum eesti keele kasutamise, õpetamise ja uurimise kohta on avalikus ruumis nähtav; keele mainekujundusse panustavad üritused on korraldatud. - Rahvusvaheline keelepoliitikaalne koostöö Tulemus: rahvusvaheline keelepoliitika ja -õppe alane koostöö on hästi toetatud, Eesti on esindatud rahvusvahelistes keeleinstitutsioonide võrgustikes. - Järelevalve keeleseaduse ja teiste keelekasutust reguleerivate õigusaktide täitmise üle Tulemus: on laiendatud ja tõhustatud asutuste ja isikute nõustamist, on parandatud inimeste teadlikkust keeleõigustest ning tagatud nende õiguste rakendamine. Tagatud on regulaarne järelevalve prioriteetsetes järelevalvevaldkondades (töötajate eesti keele oskus, avalik teave ja reklaam, eesti keele täienduskoolitusasutuste tegevus). Eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuskava raames on laiendatud Keeleameti järelevalvet koolieelsete lasteasutuste, üldhariduskoolide ning kutseõppeasutuste eesti keele ja eestikeelse õppe kontrollimises. - Keelehoolde arendamine ja keelenõu kättesaadavus Tulemus: keelekorralduse põhimõtted on vastavusse viidud eesti keele arenguga; tagatud on info kättesaadavus eesti kirjakeele kohta ning kirjakeele normi ja kokkulepete fikseerimine, et aidata kaasa avaliku keelekasutuse ühtsusele ja selgusele; on tagatud keeleteoimetaja kutse kõrge tase; on tõhustatud selge keele põhimõtete järgmist nii avalikus ruumis ja ametiasutustes kui meedias. 				
KOKKU KULUD	965	938	921	921

Tegevus 1.2. Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine

Toetatakse keeleressursside loomist ning keeletehnoloogia arendamist. Tegevus hõlmab keeleteaduse arendamist, sõnastike, oskussõnastike, terminibaaside, kõne- ja tekstikorpuste koostamist. Soodustatakse keeletehnoloogia vahendite ja keeleressursside kasutuselevõttu lõppkasutajale mõeldud (digi)teenustes ning toetatakse eesti teadus- ja kõrghariduskeele arendamist. Luuakse võimalused, et töötada välja keeletehnoloogilise toega rakendusi erivajadustega inimeste jaoks.

Mõõdik	2022	2023	2025	2026	2027	2028
Sihttase						
<i>Eesmärk: Eesti keele uurimine on rahvusvaheliselt kõrgel tasemel ning keeletaristu on innovaatiline, avatud ja mitmekesine, eestikeelset oskussõnavara arendatakse koordineeritult</i>						
Tekstiandmete hulk ühendkorpuses (miljardit sõnet*) <i>Allikas: Eesti Keele Instituut</i>			7	15	19	23
Rahvusvahelise levikuga Eesti keeleteaduse publikatsioonide hulk ja viidatavus <i>Allikas: ETIS</i>	157		172	177	182	187
Mitmekeelsete terminibaaside hulk <i>Allikas: Eesti Keele Instituut</i>	100	115	135	140	145	145
Eesti keele keeletehnoloogiline tugi <i>Allikas: Eesti Keele Instituut</i>	osaline	osaline	osaline	osaline	osaline	osaline

* Sõne on tekstis esinev sõna või selle muutevorm, seda kasutatakse tekstikorpuse suuruse mõõtühikuna.

Tegevuse kirjeldus ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Tegevus/ Tulemus	2025	2026	2027	2028
Tegevuse 1.2 rahastamiskava				
Tegevuse raames toimub:				
<p>- Eesti keeleteaduse arendamine ning sõnastike, andmebaaside ja keelekorpuste loomine Tulemus: on soodustatud Eesti keeleteaduse kui keelevaldkonna teadus- ja arendussuuna arendamist; on avaldatud uurimistulemusi eesti keele, sh selle piirkondlike erijoonte kohta; on loodud ja arendatud nüüdisajastatud, avatud ja mugavalt kasutatavaid sõnastikke, sh oskussõnastikke, andmebaase ja keelekorpuse; on koostatud eesti keele sõnaraamat ÕS 2025, keelenõuallikad on ühendatud EKI teatmikku; on edasi arendatud Sõnaveebi, mis pakub sõnavaralist keeleinfot kasutaja jaoks võimalikult mugavalt; on soodustatud eesti viipekeele uurimist ja õpetamist; on arendatud eesti viipekeelt, sh erialaviipeid.</p>				
<p>- Terminitöö korraldamine ja eesti teaduskeele arendamine Tulemus: on korraldatud „Eesti oskuskeelekorralduse ja terminitöö toetamise põhimõtete“ tegevused, on tagatud kasutajamugav terminitöö Ekilexis, on loodud terminitöö ekspertide võrgustik, mis võimaldab varasemast kiiremat termininõuannet. Eesti terminitööd tehakse kokkulepitud tegevuskava alusel, terminitööd on tõhustatud, võttes kasutusele uuemad meetodid, nagu koosloomine ja erialakeelekorpuste analüüs. Eestikeelsete kõrgkooliõpikute koostamise toetusmeetme kaudu on soodustatud eestikeelsete teadustekstide loomist ja avaldamist ning eesti teaduskeele arendamist.</p>				
<p>- Hõimurahvaste keelte ja kultuuride arengu toetamine Tulemus: on korraldatud hõimurahvaste programmi tegevused, millega toetatakse omariikluseta hõimurahvaste keelte ja kultuuride uurimist ja keeletaristu arendamist.</p>				
<p>- Keeletehnoloogiliste ressursside arendamine ja kasutuselevõtt¹ Tulemus: loodud on keeletehnoloogilised ressursid ning toetatakse nende kasutuselevõttu lõppkasutajale mõeldud digitaalsetes teenustes. Tagatud on riigi keskse masintõlkeplatvormi ehk Tõlkevärava toimepidevus, et teenindada avaliku sektori tõlketöid ja tõlkeprotsesse, ning 2025. a lõpuks on selle kasutusele võtnud vähemalt 8 asutust. Samuti kasutatakse keeletehnoloogiat, et toetada inimeste (sh keelelise erivajadusega) toimetulekut ühiskonnas. Selleks on 2025. a lõpuks</p>				

¹ Keeletehnoloogia investeeringud tulevad ka teadusprogrammist – arendatakse keele- ja kõnetehnoloogiat, sh loomuliku keele liidesed, automaatne keelekorrekatuur, automatiseeritud keeletöötus, kõnetöötus, kõnetõlge jmt. Keeletehnoloogia arendamist toetatakse suures osas HTM-i TA-programmist „Eesti keeletehnoloogia 2018–2027“.

kogutud ja märgendatud 1500 eesti viipekeelset lauset. Keeletehnoloogia kompetentsikeskuse kaudu toetatakse keeletehnoloogia valdkonna TA-tegevust.

KOKKU KULUD	4 776	4 706	4 625	4 429
AMORTISATSIOON	921	921	921	921
KOKKU INVESTEERINGUD	107	101	99	99

Tegevus 1.3. Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus

Tegevus hõlmab eesti keele kui emakeele ja eesti keele kui teise või võõrkeele ning võõrkeelte õpet toetavaid tegevusi, sh täiskasvanute eesti keele õpe ja eesti keele õpe välismaal. Toetatakse keeleõpetajate professionaalset arengut ja koostööd, arendatakse keeleõppematerjale ja keeleoskuse hindamise vahendeid, kujundatakse mitmekeelsust toetavaid hoiakuid. Tegevus toetab ka eestikeelsele õppele üleminekut, sh eriti haridustöötajate eesti keele õppe ja keeleõppe alase koolitamise kaudu.

Möödik	2022	2023	2025	2026	2027	2028
Sihttase						
Eesmärk: Kõik Eesti elanikud valdavad eesti keelt ja väärtustavad teiste keelte oskust						
Gümnaasiumihariduse omandanud noorte eesti keele riigieksamite keskmine tulemus punktides (maksimaalne 100) <i>Allikas: EHIS, EIS</i>	62,4	58	≥ 64	≥ 65	≥ 65	≥ 65
Eesti keele tasemeeksami sooritanute osakaal eksamil käinutest (%) <i>Allikas: Haridus- ja Noorteamet</i>	56,1	51,7	≥ 60	≥ 61	≥ 61	≥ 61
Väliseestlaste osalus eesti keele õppes (inimeste arv aastas) <i>Allikas: Eesti Instituut, alates 2024.a Eesti Keele Instituut</i>	5300	5300	5400	5450	5500	5500
Võõrkeele riigieksamite vähemalt B2-keeleoskustaseme saavutanute osakaal (%) * <i>Allikas: HTM, Haridus- ja Noorteamet</i>	74,8	75,5	≥ 75	≥ 75	≥ 76	≥ 77
Eesti keele kui teise keele õppekorralduse keskkond täiskasvanud õppijale <i>Allikas: HTM</i>	puudub	puudub	-	-	-	-
Eesti elanike enesehinnanguline võõrkeeleoskus			Möödetakse Eesti tööjõu-uuringuga; sihttasemed täpsustatakse 2025. aastal			

*K.a rahvusvaheliste keeleeksamite tulemused, arvestatud on statsionaarse õppe lõpetanute tulemusi.

Tegevuse kirjeldus ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Tegevus/ Tulemus	2025	2026	2027	2028
Tegevuse 1.3 rahastamiskava				
<p>Tegevuse raames toimub:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti keele õppe edendamine, sh õppevahendite ja meetodite arendamine Tulemus: arendatud on (e-)õppevahendeid ja -keskkondi (sh eesti keele õppe kursuseid jätkukursustena senistele 0–A2 ja B1-taseme kursustele) ning õppemeetodeid, tagatud on eesti kirjakeele ja erialakeele tugi õpikute ja õppematerjalide koostamiseks; loodud keeleõppematerjalid kasutavad keeletehnoloogia komponente. Arendatud on elektroonilist keskkonda, mis koondab riigi poolt täiskasvanud eesti keele õppijatele pakutavad keeleõppeteenused. Koolitatud on õppematerjalide koostajaid. Soodustatakse andme- ja teaduspõhist lähenemist keelevaldkonna arendamisele. - Eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate ja võõrkeeleõpetajate professionaalse arengu toetamine Tulemus: Täiendatud on keele- ja aineõpetajate oskusi toetada eri vanuses, eri kultuuri- ja haridustaustaga õpilaste keeleoskuse arengut, samuti on täiendatud täiskasvanutele eesti keelt õpetavate õpetajate oskusi. Edendatakse keeleõpetajate koostööd. Korraldatud on haridustöötajate (sh eesti keele kui teise keele õpetajate ja aineõpetajate) keeleõppealast koolitust, parandatud on haridustöötajate eesti keele oskust. - Eesti keele oskuse hindamine Tulemus: eesti keele tasemeeksamid on korraldatud ja arendatud. Arendatud on eesti keele oskuse e-hindamisvahendeid (sh on digitaliseeritud tasemeeksamid, arendatud on täiskasvanud keeleõppijate suunatud sõeltesti), sh on kasutatud keeletehnoloogia võimalusi. Koolitatud on testikoostajaid ja hindajaid, tõstetud on testimisalast pädevust. - Eesti keele õpetamise ja säilitamise toetamine väliseesti kogukondades 				

Tulemus: eesti keele õppimisvõimalused välismaal paranevad ning eesti lastel on võimalik õppida eesti keelt ja kultuurilugu erinevates õpetuskohtades ning e-õppe võimaluste toel saavad eesti keele õppes osaleda ka hajaeestlased; välismaal eesti keelt ja kultuuri õpetavad õpetajad pääsevad Eestis toimuvatele koolitustele, on toetatud Eesti päritolu noorte õpingute jätkamist Eesti kõrg- ja kutsehariduses.

- Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe korraldamine

Tulemus: välismaa õpetuskeskustes jätkavad tööd kümme Eestist lähetatud eesti keele ja kultuuri lektorit, suureneb eesti keele ja kultuuri külalisloengute pakkumine väliskõrgkoolides.

- Võõrkeelte õppe ja mitmekeelsuse toetamine

Tulemus: soodustatud on eri võõrkeelte õppimist (sh B-võõrkeelte õpe, CertiLingua programm) ja mitmekeelsust.

Keeleõppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle sõsarväljaande põhimõtetest ja keeleoskustasemetest kirjeldustest. Toetatud on (võõr)keeleõpetajate omavahelise koostöö edendamist.

KOKKU KULUD	4 652	4 888	4 097	3 237
INVESTEERINGUD	1 094	1 094	1 094	1 094

Juhtimiskorraldus

Keeleprogrammi on koostanud ja selle eest vastutab Haridus- ja Teadusministeerium (HTM). Programmi elluviimisele panustavad peale HTM-i Keeleamet, Eesti Keele Instituut ning Haridus- ja Noorteamet.

Programmis seatud eesmärkide saavutamise ja mõõdikute seiramise eest vastutab HTM. Programmi täitmise kohta antakse igal aastal aru tulemusvaldkonna „Eesti keel ja eestlus“ tulemusaruande raames.

Programmi juhtimistasandid on meede ja tegevus. Teenuste juhtimine on asutuse planeerimistasand.

- **Programmi eesmärgi saavutamise eest vastutab kantsler.**
- **Programmi meetme eesmärgi saavutamise eest vastutab kantsler.**
- **Programmi tegevuste elluviimise ja eesmärgi saavutamise eest vastutab osakonnajuhataja.**

Lisa 1. Programmi teenuste ülevaade ja rahastamiskava

Teenuste eelarved on indikatiivsed ja on kajastatud lisainformatsiooni andmiseks.

Programmi meede, tegevus ja tegevuse selgitus	Asutus	Asutuse TERE teenus	2025	2026	2027	2028
Meede 1. Keelevaldkonna arendamine						
Tegevus 1.1. Eesti keele maine ja staatuse tugevdamine						
Toetatakse eesti keele mainet ja staatust tugevdavaid tegevusi, millega kujundatakse keelekasutajate hoiakuid ning juhitakse eesti keele õiguslikku staatust ja ühiskondlikku levikut. Toetatakse eesti keele ja eesti keele piirkondlike keelekujude õppimist, õpetamist ja uurimist populariseerivaid ning väärtustavaid tegevusi ja keelepoliitikaalast rahvusvahelist koostööd.	Haridus- ja Teadusministeerium	Eesti keele mainet ja staatust tugevdavate tegevuste korraldamine	-113 650	-113 650	-113 650	-113 650
	Eesti Keele Instituut	Eesti keele mainetegevused	-158 016	-153 001	-149 641	-149 641
	Keeleamet	Nõustamine ja järelevalve keelekasutust reguleerivate õigusaktide täitmise üle	-689 107	-667 342	-652 830	-652 830
	Haridus- ja Noorteamet	Euroopa keeleõppe tunnuskiri	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Tegevus 1.2. Keeletaristu ja keeletehnoloogia arendamine						
Toetatakse keeleressursside loomist ning keeletehnoloogia arendamist. Tegevus hõlmab keeleteaduse arendamist, sõnastike, oskussõnastike, terminibaaside, kõne- ja tekstikorpuste koostamist. Soodustatakse keeletehnoloogia vahendite ja keeleressursside kasutuselevõttu lõppkasutajale mõeldud (digi)teenustes ning toetatakse eesti teadus- ja kõrghariduskeele arendamist. Luuakse	Haridus- ja Teadusministeerium	Keeletaristu arendamise toetamine	-3 018 179	-3 006 006	-2 964 213	-2 967 862
	Eesti Keele Instituut	Keeletaristu	-1 989 052	-1 944 140	-1 914 120	-1 714 666
	Eesti Keele Instituut	Keeletehnoloogia	-433 405	-423 825	-417 478	-417 478

võimalused, et töötada välja keele tehnoloogilise toega rakendusi erivajadustega inimeste jaoks.

	Eesti Keele Instituut	Keele staatus ja maine	-255 585	-252 125	-249 878	-249 878
Tegevus 1.3. Eesti keele õppe toetamine ja oskuse hindamine ning mitmekeelsus						
Tegevus hõlmab eesti keele kui emakeele ja eesti keele kui teise või võõrkeele ning võõrkeelte õpet toetavaid tegevusi, sh täiskasvanute eesti keele õpe ja eesti keele õpe välismaal. Toetatakse keeleõpetajate professionaalset arengut ja koostööd, arendatakse keeleõppematerjale ja keeleoskuse hindamise vahendeid, kujundatakse mitmekeelsust toetavaid hoiakuid. Tegevus toetab ka eestikeelsele õppele üleminekut, sh eriti haridustöötajate eesti keele õppe ja keeleõppe alase koolitamise kaudu.	Haridus- ja Teadusministeerium	Eesti keele õppimise ja õpetamise toetamine, eesti keele oskuse hindamine, mitmekeelsuse ja võõrkeelte oskuse toetamine	-647 048	-647 048	-519 048	-519 048
	Eesti Keele Instituut	Eesti keele õppe toetamine	-1 761 404	-1 860 460	-1 859 828	-1 186 057
	Haridus- ja Noorteamet	Eesti keele tasemeeksamid ja keeleõppekulude hüvitamine	-1 705 270	-1 857 574	-1 295 683	-1 109 286
	Haridus- ja Noorteamet	Eesti keele õppe arendamine välismaal ja välisõpe	-538 664	-523 184	-422 864	-422 864